

JATKUVAA TUOTEKEHITYSTÄ

Niemen Tehtaat on Suomen vanhin huonekaluvalmistaja. Perheyriksen johdossa on jo neljäs sukupolvi ja puunhankinta on omissa käsissä. **TEKSTI:** TIINA LAANINEN **KUVAT:** JYRKI LUUKKONEN

Materiaaliksi kelpaa vain oksaton, suora tyvitukki.

Tukit sahataan Niemen Tehtaiden omalla sahalla.

Kun Niemen Tehtaiden nykyisen toimitusjohtajan **Panu Niemen** isoisoisä perusti yrityksen vuonna 1898, moni asia oli toisin kuin nyt. Sukuyrityksen toiminta alkoi pienessä torpassa. Tietokoneohjatuista työstökoneista ei osattu tuoloin edes haaveilla. Tuotteita – puunappeja, verkkokassin kahvoja ja ämpärin sänköjen puuosia – tehtiin käsityönä ja polkusriveillä.

Yksi asia ei ole Niemen Tehtailla muuttunut: tuotteiden perusraaka-aine on aina ollut suomalainen puu. Vuodesta 1985 lähtien puutavara on sahattu omalla sahalla Suodenniellä ja työstetty huonekaluiksi joko sahan yhteydessä sijaitsevalla tehtaalla tai Vammalassa.

Syöttötuolista hitti

Viime vuosisadan alussa Niemi valmisti puisia leikkikaluja ja lasten huonekaluja. Moni suomalaisvauva on nukkunut Niemen pinnasängyssä.

”Yksi kaikkien aikojen tunnetuimpia tuotteitamme on keskeltä taittava syöttötuoli. Sitä valmistettiin etenkin 1970- ja 80-luvuilla, ja toisinaan sitä kyselään edelleen”, toimitusjohtaja Panu Niemi kertoo.

Miksei Panun isoisän suunnittelemaa syöttötuolia sitten enää valmisteta? Siksi, että sen tekeminen vaatisi niin paljon käsityötä, että hinta nousisi nykykuluttajalle liian korkeaksi. Vaikka tuoli on kestävä ja ekologinen, harva lapsiperhe on valmis maksamaan syöttötuolista satasia.

Toimitusjohtaja sanoo suoraan, että suomalaiset huonekalutehtaat ovat kovassa puristuksessa. Moni yritys on joutunut lopettamaan toimintansa kannattamattomana.

”Jos haluaa pärjätä, on etsittävä kasvua ja keskityttävä tiettyihin tuotteisiin. Vaikka suomalaiset huonekalut eivät kilpaile ulkomaisia tuotteita vastaan hinnalla vaan laadulla, meidän on mietittävä, millä tavoin tuotanto olisi kaikkein tehokkainta.”

Laatupuua tärkeää

Niemen Tehtaat on yksi Suomen suurimmista huonekaluvalmistajista. Se valmistaa eri kauppaketjuille omia tuotteitaan, koko Skandinaviaan Jysköpöytäkalusteita ja harjoittaa vientiä etenkin Venäjälle, Viroon, Ruotsiin ja Ranskaan.

Yksi yrityksen menestystekijöistä on oma saha, joka takaa laadukkaan puutavaran ja tasaa raaka-aineen hintaa. Puu ostetaan hankintakaupoilla pääasiassa Satakunnan ja Pirkanmaan metsänomistajilta. Puunhankinnasta vastaa Panun isä **Matti Niemi**, joka toimii tehtaan talousjohtajana.

”Vuositain ostamme koivua ja haapaa keskimäärin kolme tuhatta mottia. Laadusta olemme tarkkoja. Esimerkiksi haavan pitää olla oksatonta tyvi- tai välitukkia”, Matti Niemi kertoo.

”Kerran eräs metsänomistaja ihmetteli vaatimustamme suorasta puusta ja ehdotti, puolileikillään tosin, että tekisimme vääristä puista keinutuolinjalkoja”, Panu Niemi muistelee.

Suodenniemen saha toimii vuodenvaihteen mukaan. Tukit ostetaan talvella ja sahataan keväällä ja kesällä. Osa sahatavarasta menee tuotantoon heti, osa voi olla vuosiakin taapelissa odottamassa työstämistä. ➤

» Eräs metsänomistaja ehdotti, että tekisimme vääristä puista keinutuolinjalkoja.»

Niemen Tehtaat Oy

Toimiala: puuhuonekalut

Tuotteet: kalustemallisto koostuu noin kymmenestä eri tuotemerkestä

Perustettu: vuonna 1898

Sijainti: tehtaat Sastamalassa ja Suodenniellä, Suodenniellä myös oma saha

Liikevaihto: koko Niemi-yritysryhmän liikevaihto yli 10 milj. euroa vuodessa. Yritysryhmään kuuluvat Niemen Tehtaiden lisäksi metallikalusteita valmistava Niemi Steel Ky, konepaja NH-Koneistus Oy, huonekaluliike Stemma Kaluste Parkkonen, moottoripyörävarusteita myyvä Mosquito Biker Oy sekä Niemen Tehtaat Vietnam Ltd.

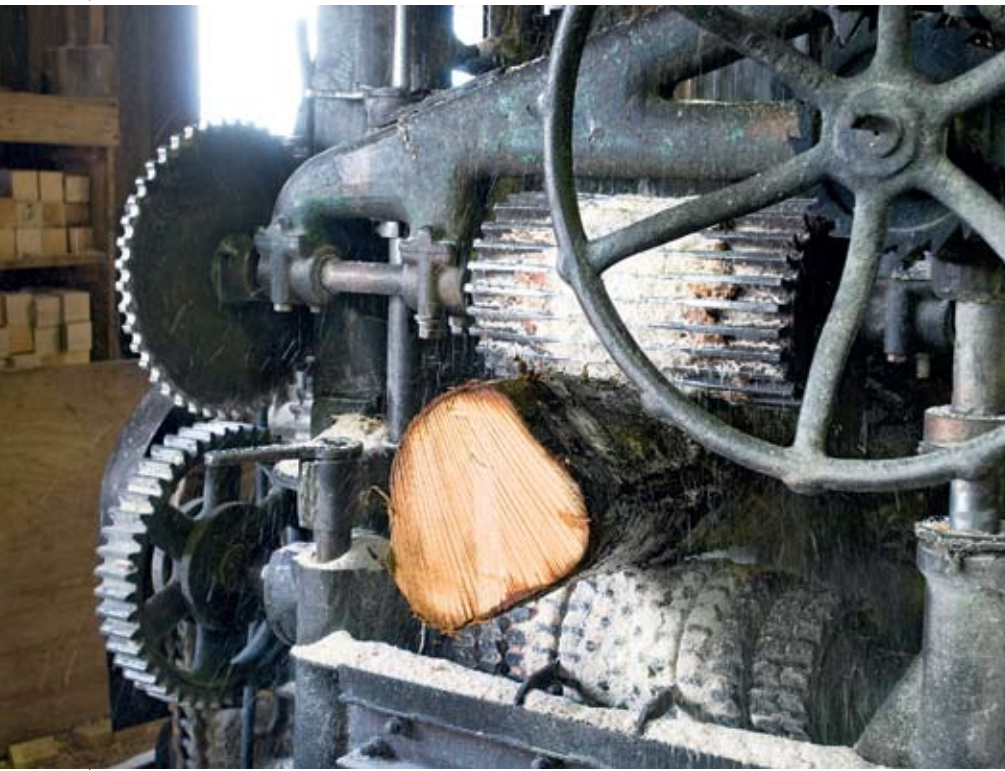
Työntekijöitä: 75

Omistus: perheyriitys

Toimitusjohtaja: Panu Niemi

Yhteystiedot: www.niementehtaat.fi

Reilussa sadassa vuodessa toiminta on laajentunut monin tavoin, kertoo toimitusjohtaja Panu Niemi.

Yrityksen oma saha Suodenniemellä varmistaa sen, että saatavilla on aina riittävä määrä oikeanlaatuisia puutavaraa.

Vientipäällikkö Ludmila Talzi kertoo venäläisasiakkaiden arvostavan huonekaluissa klassista tyylikkyyttä.

Niemen Tehtaat työllistää noin 75 henkilöä. Sahalla työ on kausiluontoista ja painottuu kesään. Kuvassa Jouni Pihlajamäki.

Talonpoikaistyylinen Wakka on yksi Niemen Tehtaiden uusimmista tuotesarjoista.

Taapeleissa laatu puu saa kuivua rauhassa.

Tässä tehdään Kekkilälle minikasvihuonetta.

Suosiossa valkoiset kalusteet

”Valkoinen on sisustamisen trendiväri, ja tehtaaltamme lähtevistä kalusteista 70 prosenttia on valkoisia. Vielä vuosikymmen sitten valtaosa huonekaluista tehtiin ruskean eri sävyisiksi”, Panu Niemi kertoo.

Nykyasiakas haluaa huonekalun kotiinsa koottuna. Myös tämä on vaikuttanut Niemen Tehtaiden toimintaan.

Kasaaja **Markku Nieminen** kertoo, että vielä kymmenen vuotta sitten huonekalut lähtivät tehtaalta useimmiten paloina. Nyt asiakas haluaa esimerkiksi kirjahyllyn yleensä valmiiksi koottuna.

Osan kokoamistyöstä hoitaa myymälä, jonne huonekalu tehtaalta päätyy, mutta esimerkiksi kirjahyllysarja Gustavin hyllyt kootaan valmiiksi Sastamallas. Tarvittaessa niitä säilytetään tehtaan varastossa. Huonekalumyymälöillä ei juuri ole varastotilaa; ne tilaavat tuotteet asiakkaan nimellä tehtaalta.

Nieminen arvioi, että muutoksen taustalla on ainakin osittain kuluttajien kiireisyys. Moni on valmis maksamaan siitä, että ei joudu käyttämään aikaansa kalusteen kasaamiseen.

Huonekalupakettien koon kasvun tuntee työssään myös pakkaaja **Jari Myllynpää**, joka on tullut Niemen Tehtaiden palvelukseen vuonna 1977.

”Esimerkiksi päiväkotikalusteet pakataan nykyään isoina paloina. Työssä ei pärjää enää pelkästään käsi-voimin, vaan apunani on nosturi.”

Suunnittelu tiimityötä

Niemen Tehtaiden kalustesarjoja ovat muun muassa perinteikäs Billnäs, hillityn kaunis Ainola, talonpoikaistyylinen Wakka, ilmava Airisto ja ajaton Vitriini. Sarjat syntyvät pitkälti tiimityönä.

Yrityksellä on tuotekehitysryhmä, johon kuuluvat toimitusjohtajan lisäksi myyntijohto, talon oma tuotesuunnittelija **Mikko Naskali** ja toisinaan asiakkaan, yleensä jonkin ketjun, edustaja.

”Mikko muuttaa suunnitelmat tuotteiksi tietokoneella, minkä jälkeen niitä tarkastellaan yhdessä ja päätetään prototyyppien valmistamisesta”, Panu Niemi kertoo.

Niemen Tehtaiden kalustesarjat syntyvät pääosin oman talon suunnitteluvoimin. Tarvittaessa yritys käyttää vierailevia suunnittelijoita: esimerkiksi uuden Wakka-sarjan on suunnitellut **Mikko Savolainen**.

Kalusteen matka ideasta tuotteeksi vaatii oman aikansa.

”Toisinaan yksittäinen tuote voi olla tuotannossa kuukaudessa, mutta esimerkiksi iso komerojärjestelmä voi vaatia vuoden tuotekehitystyön.”

Ovet auki maailmalle

Eivät pelkästään Niemen Tehtaiden tuotteet vaan ympäröivä suomalainen huonekalu nauttivat maailmalla hyvästä maineesta. Niitä pidetään laadukkaina ja yritysten toimitusvarmuutta luotettavana.

Ludmila Talzi, joka vastaa Niemen Tehtaiden viennistä Venäjälle ja Baltian maihin, kertoo, että venäläiset arvostavat klassista tyyliä, arvokasta ulkonäköä ja sitä, että kalusteet on valmistettu massiivipuusta.

Viisitoista vuotta Niemen Tehtailla työskennellyt Talzi kertoo tullessa taloon alun perin työharjoitteluun.

”Jos Venäjällä haluaa tehdä kauppaa ja menestyä, on osattava venäjän kieltä. Meille on ollut kilpailuetu, että yrityksessä on töissä ihmisiä, jotka hallitsevat asiakkaiden kielen ja kulttuurin”, Panu Niemi sanoo.

Talzi sanoo, että venäläinen on uskollinen asiakas, kun hänen luottamuksensa on kerran voittanut.

”Oikeastaan en puhu asiakkaita vaan ystäviä. Tiedän tarkasti monen perheasiat, kuten lasten syntymät”, Ludmila Talzi kertoo.

Kasvu Vietnamista

Niemen Tehtaiden kansainvälisyys ei rajoitu vain ulkomaankauppaan. Tärkeä osa yrityksen kasvua on vuonna 2004 Vietnamissa alkanut liiketoiminta.

Panu Niemi sanoo, että puutarhakalusteiden ja sisustustavaroitten, kuten ruukkujen, korien, mattojen ja koristekiviin, tuominen Suomeen tukee myös huonekaluvalmistusta.

”Monet myymäläketjut toivovat, että ne voisivat ostaa mahdollisimman paljon ja monenlaisia tuotteita samalta tavarantoimittajalta. Olemme pyrkineet vastaamaan tähän toiveeseen.”

Tytäryhtiö Vietnamissa parantaa mahdollisuuksia niin sanottuun tuoteperehjätteluun.

”Suunnittelimme suosituista Ainolasta vaikutteita saaneen puutarhakalustesarjan, jossa toistuu sama ristikkokuvio. Viime kesänä näistä akasiapuusta valmistetuista pihakalusteista tuli hitti. Se oli meille iloinen yllätys.”

Ne tylsät puulelut

Panu Niemi kertoo pyörineensä koko lapsuutensa tehtaalla, jossa äiti ja isä ahersivat työn touhussa. Tuohon aikaan tehtaassa syntyi syöttötuolien lisäksi muun muassa leikkikiehiä, lastensänkyjä ja vielä jotakin leikkikalujakin.

Panu-pojalle puulelut olivat tuiki tuttuja ja siksi äärimmäisen vastenmielisiä.

”Nykyään, tehtaan näyttelyosaston vitriinissä, ne näyttävät kekseliäiltä ja mukavilta, mutta tuolloin ne eivät kiinnostaneet minua yhtään”, toimitusjohtaja naurahtaa.

Ei ollut itsestään selvää, että Panu Niemi tuli vuonna 1989, 23-vuotiaana, mukaan yrityksen johtoryhmään. Diplomi-insinööriä olisi ollut muitakin mahdollisuuksia, mutta perheyrittäjä veti pisimmän korren. Päätökseen vaikutti se, että konekantaa oli kehitetty ja tuotantokapasiteettia lisätty niin, että huonekalusarjojen valmistaminen tuli mahdolliseksi.

» **Valttejamme ovat halu pärjätä ja suomalainen puu.»**

Valmius vastata haasteisiin

Tehtaan johtoon Panu Niemi nousi vuonna 1995. Hänen aikanaan Niemen Tehtaat on satsannut tietokoneohjattuihin työstökoneisiin ja kansainväliseen kasvuun.

”Myös kolmiulotteisesta tietokoneavusteisesta mallinnuksesta on tullut arkea.”

Menestyminen huonekalualalla on Panu Niemen mielestä paljolti tahtokysymys.

”Jos jää lepäämään laakereilleen, peli on menetetty. Me haluamme olla aktiivisia ja pärjätä. On-han meillä valttina suomalainen puu, josta tehtyjä huonekaluja kelpaa markkinoida niin Suomeen kuin muualle maailmaan.”

Puulelut ovat osa Niemen Tehtaiden historiaa.